
Handling 2025 nr 251

Motion av Patrik Höstmad (D) och Mariette Höij (D) om slätare markbeläggningar för ökad tillgänglighet i Göteborg

Göteborg ska vara en tillgänglig stad för göteborgare och besökare och staden ska arbeta aktivt för att åtgärda enkelt avhjälpta hinder. Göteborgs Stad ska visa följsamhet mot lagstiftning/regelverk om tillgänglighet och användbarhet både för personer som har full rörlighet och för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Syftet med reglerna om tillgänglighet är att så många som möjligt ska kunna delta i samhället på lika villkor.

Ojämna markbeläggningar begränsar tillgängligheten för ytor avsedda för rörelse och försvårar gång, särskilt för små barn och rörelsehindrade, och försvårar framförandet av rullstol, permobil och rullator, men även barnvagn, resväskor med hjul, mm. För att nå god fysisk tillgänglighet bör jämna markbeläggningar eftersträvas och ojämna ytor undvikas.

Det finns tyvärr många exempel på nyanlagda markbeläggningar i Göteborg med låg tillgänglighet. Till exempel har ett brett band av ojämn rå smågatsten (så kallad ”knott”) använts på de nyligen färdigställda trottoarerna vid kvarteret Röda Bryggan. För att nå entréerna måste man passera över en bred ojämn yta. Större delen av Olof Palmes plats har vid ombyggnationen nu gjorts mer otillgänglig med till största delen rå smågatsten. Det finns inte ens band av jämnare gatsten längs huvudstråken över torget. När Haga Nygata äntligen ska göras mer tillgänglig så föreslogs en lösning med kryssharnad smågatsten, vilket med rätta fått stor kritik av de som drabbas hårdast. Det blir möjligen något mindre ojämnt, men absolut inte slätt med god tillgänglighet.

Detta är exempel på nyligen färdigställda eller planerade markbeläggningar som ger dålig tillgänglighet i stadsrummet och som riskerar att inte fullt ut följa lagstiftningens intentioner om tillgänglighet.

Det finns även exempel på lyckade utformningar av markbeläggning. Utmed Stora Hamnkanalen mellan Residenset och Lilla Torget har ett brett band av stora släta och tätt lagda granithällar använts över hela trottoarens bredd. Smågatsten har endast använts i ett smalt band utmed byggnaderna, kring brunnslöck samt på ytor ej avsedda att användas av människor. Smågatsten kan vara en lämplig lösning just för att hantera relativa sättningsutmed fasader, anpassning till brunnar, stolpar, mm samt för att mer regnvatten ska kunna tränga igenom. Men det är inte en lämplig beläggning för ytor över vilka människor behöver röra sig.

Göteborgs Stad måste i högre grad prioritera en bättre tillgänglighet på de markytor som avsedda för människor att röra sig över och som Göteborgs Stad ansvarar för. Detta särskilt i samband med att offentliga ytor nyanläggs eller byggs om. Den avvägning som tidigare gjorts i stadens styrdokument (till exempel i Stadsmiljöpolicy, Stadens Golv och Teknisk handbok) ger inte god tillgänglighet tillräcklig prioritet.

Exemplet vid Stora Hamnkanalen visar att det går att göra markbeläggningar som har god tillgänglighet, tar hänsyn till kulturmiljön och som är vackra.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att i högre grad prioritera god tillgänglighet vid val av markbeläggning i offentliga ytor avsedda för människor att röra sig över samt att uppdatera relevanta styrdokument i linje med detta.

Patrik Höstmad (D)

Mariette Höij (D)